

час, особливо в умовах дистанційного навчання та реалій сьогодення. Тому без суттєвих змін у цьому напрямку не обійтися. Технічним ЗВО необхідно вже сьогодні проводити аналіз навчальних планів щодо спеціальностей, які випускають фахівців з ремонту техніки. Такі плани повинні будуть в повній мірі враховувати необхідність збільшення саме дисциплін ремонтної спрямованості.

УДК 378:046

ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ОСОБИСТІСНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

*Кирчата І.М., к.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній
університет*

Україна активно робить кроки інтеграції системи вищої освіти до загальноєвропейської, де основною метою підготовки фахівців є отримання компетенцій, що дають можливість молодому спеціалісту знайти місце на ринку праці та вміння швидко адаптуватися до нових реалій.

Реалізація цієї мети можлива в результаті освоєння освітньої програми орієнтованої на роботодавця та практичну спрямованість освіти, а також посилення компетентнісного підходу.

У загальноприйнятому значенні завданням вищої освіти є засвоєння певної кількості інформації з будь-якої спеціальності, але тим не менш, наявність знань сама по собі ще не є гарантією того, що особа, яка володіє цими знаннями, зможе на практиці реалізувати всі доручені йому професійні обов'язки.

Все це разом узятє диктує нові вимоги до системи освіти: 1) посилення її фундаментальної та гуманітарної складових; 2) формування нового менталітету та створення нових когнітивних методологій; 3) розвиток здатності мислити абстрактно та продуктивно. Головним завданням перед системою освіти стає виховання творчо мислячих фахівців, які володіють високим творчим потенціалом, які здатні вирішувати будь-які економічні і соціальні проблеми в суспільстві.

Формування соціально-особистісних компетенцій створює контекст соціального життя та діяльності майбутнього фахівця у всіх сферах, забезпечуючи його соціальну активність та соціальну

відповідальність. Соціум розглядає знання як якийсь товар, який має певну специфіку, тому підхід споживачів до якісної оцінки сучасної вищої освіти може бути суперечливим, що обумовлюється різницею в мотивах оцінки якості самого освітнього процесу.

Ринок освітніх послуг, маючи характерні відмінності від інших секторів ринку, що виявляються в особливостях змісту, технологій і умов реалізації освітніх послуг, має забезпечувати набуття такого рівня професійних компетенцій який би задовольнив всі зацікавлені сторони.

Тому очевидно, що тільки якісна освіта дозволяє наділити індивідуума професійними компетенціями, підвищивши тим самим його соціально-економічну мобільність та значною мірою полегшити подальше працевлаштування у різних сегментах ринку праці, тим самим знизити невідповідність навичок працівників очікуванням роботодавців.

Ця проблема зумовлена декількома причинами: недостатньою увагою до проблем професійної соціалізації при освоєнні освітніх програм та відсутністю дієвих механізмів адаптації структури професійного навчання до тенденцій розвитку бізнесу, а також відсутністю програм з адаптації молодих фахівців на робочому місці.

Тому роботодавець повинен грамотно формулювати кваліфікаційні вимоги та визначати перелік практичних навичок, необхідних фахівцю у роботі з новими технологіями, брати участь у розробці конкретних пропозицій щодо вдосконалення навчально-виховного процесу, організаційної та методичної роботи закладу вищої освіти, сприяти впровадженню у практику навчання кращих досягнень науки.

У свою чергу, система освіти, яка отримала певну свободу у формуванні освітніх програм, має точно реагувати на запити ринку праці, конкурувати на ринках освітніх послуг, тому, крім формування професійних знань та компетентностей здобувачів, має сприяти розвитку надпрофесійних знань та умінь.

Система професійної освіти, орієнтована на компетентність, потребує зміни форми та суті професійної освіти. Навчальна діяльність вимагає від здобувача вміння самостійно мислити, визначати цілі свого навчання та формулювати навчальні завдання, вибирати раціональні прийоми та способи їх вирішення, контролювати та оцінювати свою роботу. Набуті компетенції виступають як складові компонентів професійної компетентності,

дозволяючи реалізувати її на практиці. Досягти взаємної мети можна шляхом пошуку нових, раціонально обґрунтованих шляхів та способів інтенсифікації пізнавальної діяльності здобувачів, а також змінюючи освітню парадигму, запроваджуючи нові педагогічні технології.

УДК 37.06

СУЧАСНІ ЗАТРЕБУВАНІ КОМПЕТЕНЦІ ЛОГІСТІВ НА РИНКУ ПРАЦІ

*Ковцур К.Г., к.т.н., доцент,
kovtsyur@ukr.net*

*Любий Є.В., к.т.н., доцент,
lion_khadi@ukr.net*

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Починаючи з 2021 року і по теперішній час на ринку перевезень склалась тенденція до змін логістичної платформи в країні, що полягають в інтеграції та організованості серед роздрібно-торгівельної мережі і, в той же час, у створенні нового сегменту, такого як e-commerce. На зміну контролю за функціонуванням окремої ланки ланцюга постачань прийшов наскрізний моніторинг всього ланцюга постачань (end to end). Зміни у структурі логістичної діяльності підприємств України викликав дефіцит ресурсів в логістиці – як людський (дефіцит у спеціалістах транспортної галузі, ІТ-галузі, управлінського персоналу), так і матеріальний (дефіцит у складських приміщеннях, оснащеннях, транспортних засобах тощо). Спостерігається на ринку праці тенденція до кадрового голодування, де провідні компанії країни змушені «перетягувати» кадри з регіонів (через можливість реалізації роботи дистанційно та віддалено) або «запозичувати» у підприємств-конкурентів. В той же час на сьогодні спостерігається перевага в кількості претендентів на місце логіста над попитом роботодавців. Головною причиною цього є відсутність у пошукачів як базових, так і спеціалізованих компетенцій, дефіцит яких призводить до даного дисбалансу. Детальне вивчення сучасних тенденцій на ринку перевезень дає змогу визначити основні «скіпси», якими має володіти сучасний логіст, затребуваний на ринку праці.

Головним недоліком кандидатів – є відсутність професійних знань. Дуже часто кар'єрний шлях починають люди з непрофільною